

การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
Applying Good Governance Principles in the Operation of Subdistrict
Administrative Organizations in Kuchinarai District Area Kalasin
Province

สุชาติ ผาสุก¹, วินิจ ผาเจริญ²
Suchat Pasuk, Winit Pharcharuen

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวน 153 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความคิดเห็นในระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานพบว่า เพศ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความ

¹ ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผนเทศบาลตำบลกุดหว้า; Assistant Analyst on Policies and Plans of kud nongwa sub-district Municipality

² วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; School of Administrative Studies, Maejo University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: tumperjoom@gmail.com

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับบุคลากรที่มีตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล; คุณธรรมจริยธรรม; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the opinion level in applying good governance principles in the operation of sub-district administrative organizations in Kuchinarai District. Kalasin Province 2) A comparative study of opinions on applying good governance principles in the operation of sub-district administrative organizations. It is a quantitative research. The sample population used in the research was 153 people. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation. The results showed that

1. Personnel who work in the Sub-District Administrative Organization in the area of Kuchinarai District Kalasin Province There are opinions at the level of applying good governance principles in work practice. Overall, it was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that it was at a moderate level in all aspects. The rule of law is at the highest level. followed by moral principles and the principle of responsibility

2. Comparison of opinions on applying good governance principles in the performance of sub-district administrative organizations classified by gender, age, position in work. It was found that different genders, ages, and overall opinions were significantly different at the 0.05 level when considering each aspect. morality Responsibility There was a statistically significant difference at the 0.05 level for personnel with operational positions. and the duration of work is different There are no different opinions in general.

Keywords: good governance; morality, ethics; Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการบัญญัติรับรองการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้หลาย มาตราส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วนต้องมีการปรับเปลี่ยนตนเองตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ยังได้กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณสุขปโภค ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงเท่าเทียมกัน มีผลให้การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการปรับเปลี่ยนตนเองดังกล่าวเช่นกัน หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน และครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อ บรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะ รู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์. ออนไลน์, 2554) และสอดคล้องกับสำนักงานหน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (ออนไลน์, 2554) ที่นำเสนอว่า สังคมประกอบด้วยภาคสำคัญๆ 3 ภาค คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เมื่อพิจารณาถึงธรรมาภิบาลก็จะรวมถึงความโปร่งใสความถูกต้องของสามภาคดังกล่าว หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ

การปกครองท้องถิ่นถือส่วนหนึ่งที่เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองแก่ประชาชนทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่นประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน จึงสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นหนึ่งที่มีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานส่วนราชการส่งผลให้การบริหารจัดการนั้นมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น จากการนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ในการบริหารงานนั้น ทำให้องค์กรบริหารงานอย่างมีความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งให้ความสำคัญของการพัฒนาระบบการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่นขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล จากสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นการประกวดที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้การดำเนินงานการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปฏิบัติภารกิจตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นหลักการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานองค์กรบริหารส่วนตำบล และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร ตามจำแนกตามสมมติฐานไว้ ทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้เพื่อนำไปสู่การเป็นหน่วยงานราชการยุคใหม่ที่พร้อมจะรองรับอาเซียนที่กำลังจะมาถึงอีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานสร้างสังคมประชาธิปไตยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณนี้ดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนนี้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้วิธีการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G.Cochran โดยกำหนดสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 40% กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5% และมีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95% คำนวณแล้วได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 153 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาคำว่า เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามแนววัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขอความร่วมมือบุคลากรที่ทำงานในเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามคืน โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 153ฉบับ ได้ครบตามจำนวนจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 153 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.38 รองลงมาคือเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 33.62 อายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุอยู่ในระหว่างอายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.07 รองลงมาคือมีอายุต่ำกว่า 31 ปีคิดเป็นร้อยละ 27.59 ตำแหน่งในสายการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ 87.07 รองลงมาคือสมาชิกสภาคิดเป็นร้อยละ 8.62 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 3-5 ปีคิดเป็นร้อยละ 62.07 รองลงมาคืออยู่ในระหว่าง 6-10 ปีคิดเป็นร้อยละ 19.83

ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บุคลากรมีความคิดเห็นในระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.46$) รองลงมาคือด้านหลักคุณธรรม ($\bar{x} = 3.40$) ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{x} = 2.77$)

เปรียบเทียบความคิดเห็นการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จะได้จำแนกดังต่อไปนี้

- ระดับความคิดเห็นของบุคลากรการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านหลักคุณธรรม 2) ด้านหลักความโปร่งใส 3) ด้านหลักความคุ้มค่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- ระดับความคิดเห็นของบุคลากรการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามด้านอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่ 2 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม และ 2) ด้านหลักความรับผิดชอบต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- ระดับความคิดเห็นของบุคลากรการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าอภิปรายโดยผู้ศึกษาขออภิปรายตามข้อสรุปดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านนิติธรรม ส่วนค่าที่น้อยที่สุดคือ หลักความรับผิดชอบ ดังนั้นทุกองค์กรจึงควรให้ความสำคัญในหลักความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลำดับแรก ในการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับวรภัทร โตรณะเกษม (2542) ได้อธิบายได้ว่า Good Governance หมายถึงการกำกับดูแลที่ดี หรือหมายถึงการใช้สิทธิ์ของความเป็นเจ้าของที่จะปกป้องดูแลผลประโยชน์ของตนเองโดยผ่านกลไกที่เกี่ยวข้องในการบริหาร โดยหัวใจสำคัญของ Good Governance คือความโปร่งใส ความยุติธรรม และความรับผิดชอบต่อผลงานการตัดสินใจ และสอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยจังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางการปฏิบัติตามความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากการปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยังสอดคล้องกับกชกร เอื้อไพโรจน์ถาวร (2554) การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่าเปรียบเทียบความคิดเห็นในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาล ในพื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งใน การปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่า ด้านบุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. บุคลากรที่มีตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า สังคมไทยเกิดความตื่นตัวในการสร้างธรรมาภิบาลและการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์ปชั่นในวงกว้างอันเป็นผลมาจากทรัพยากรที่มีจำกัดและกระแสตื่นตัวในระดับสากลและภายในประเทศ ซึ่งการปกครองด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดีงามหรือธรรมาภิบาลนั้น เป็นเรื่องของการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพสร้างความโปร่งใส และขจัดกาทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดินและให้บริการประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาชนสังคมและองค์กรเอกชนเขามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารราชการสวนท้องถิ่น ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจการกำหนดนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการแต่งตั้งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อความโปร่งใส ความมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเร่งส่งเสริมความเข้าใจในบทบาท และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ จากความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลโดยรวมนี้ แสดงให้เห็นว่าเทศบาลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เทศบาลเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดและได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์เทศบาลอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลมีความตื่นตัวและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาลในระดับกลาง

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ ที่เป็นเพศชายและเพศหญิงได้รับข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานของเทศบาล การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาไข่มากน้อยแตกต่างกัน ทำให้มีทัศนะหรือความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกตำแหน่ง ทุกหน้าที่มีการประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันเป็นอย่างดีตลอดจนการทำงานร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้มีทัศนะหรือ

ความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อหาคำตอบ 2 วัตถุประสงค์ และการอภิปรายผล ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยได้ ตกผลึกองค์ความรู้จากงานวิจัยการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูมินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งหลักธรรมาภิบาลที่ดีกว่า (Beyond Better Good Governance) เช่น จะทำอย่างไรให้ภาครัฐสามารถตอบโจทย์ประชาชนในระดับบุคคลได้มากขึ้น โดยใช้นวัตกรรมและข้อมูลในการขับเคลื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐ ต้องพลิกโฉมการบริหารจัดการในการทำงานร่วมกันหลากหลายภาคส่วนการทำงานร่วมกัน (Holistic Transformation) เพื่อให้ระบบราชการตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ควรมีการสำรวจความเห็นชอบของบุคลากรในหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใสที่ต้องการจากบุคลากร
- 1.2 ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 1.3 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมเสนอแนะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
- 1.4 ควรยอมรับผลของการดำเนินงานต่าง ๆ และรับฟังคำติชมของประชาชน แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม
- 1.5 ควรมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาธรรมาภิบาลในตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เห็นความแตกต่าง
- 2.2 ควรขยายขอบเขตของการศึกษาให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเช่น องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ สอนราชการอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กชกร เอื้อไพโรจน์ถาวร (2554) การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลในพื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

วรภัทร ไตรณะเกษม. (2542). การสร้าง Good Governance ในองค์กร. วารสารกสท. (ตุลาคม) : 11-17

Cochran, W.G. (1977). Sampling techniques. (3rd Ed.). New York: John Wiley & Sons.